

Asia: VN/35314/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nuorisoala ry edistää nuorten osallisuutta yhteiskunnassa sekä kouluttaa, palvelee ja tuo yhteen järjestöissä, kunnissa ja seurakunnissa työtä tai vapaaehtoistyötä tekevät nuorisoalan toimijat. Nuorisoalan jäsenenä on yli 130 nuorisojärjestöä ja muuta nuorisoalalla toimivaa yhteisöä - käytännössä kaikki Suomessa toimivat nuorisoalan järjestöt.

Kiitämme ministeriötä mahdollisuudesta lausua.

Esityksen tavoitteena on kytkeä siviilipalvelus entistä vahvemmin kokonaisturvallisuuden toimintamalliin sekä julkisen hallinnon varautumista, valmiutta ja jatkuvuudenhallintaa turvaavaan työhön. Nuorisoala ry pitää merkittävänä, että siviilipalvelusta suorittavien, sen suorittaneiden sekä Puolustusvoimien reservistä siviilipalvelukseen hakeutuneiden käytettävyyttä viranomaisten tukena häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kehitetään.

Nuorisoala ry pitää kannatettavana, että siviilipalvelusta kehitetään niin, että se tukee paremmin yhteiskunnan kriisivalmiutta. Vuodesta 2023 alkaen on koulutusjaksoon ja täydennyspalvelukoulutukseen lisätty enemmän väestönsuojelun opetusta ja yhteinen kokonaisturvallisuuden ja varautumisen kokonaisuus. Esitys jatkaa tätä kehitystä niin, että siviilipalvelusta suorittavia, sen suorittaneita ja siviilipalvelukseen hakeutuneita voidaan hyödyntää nykyistä enemmän häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tämä tukee yhteiskunnan kokonaisvaltaista varautumista ja kriisinkestävyyttä.

Nuorisoala ry pitää kuitenkin valitettavana, että siviilipalveluksen keston ei ole esityksen valmistelussa päätetty puuttua. Kuten muita toteuttamismvaihtoehtoja arvioitaessa on todettu, ovat

“valtiosääntöoikeuden asiantuntijat tuoneet kuulemisissa esiin, että siviilipalveluksen lyhentäminen olisi kansainvälisten sopimusten ja niiden tulkintakäytännön valossa suotavaa”. Yhdymme YK:n ihmisoikeuskomitean näkemykseen siitä, että Suomen siviilipalvelusjärjestelmä on pituudeltaan rangaistuksenomainen. Katsomme, että maanpuolustusjärjestelmän tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus edellyttää, että siviilipalveluksen kesto muutetaan vastaamaan keskimääräistä maanpuolustusvelvollisuuden suoritusaikaa.

Nuorisoala ry pitää tärkeänä, että maanpuolustusjärjestelmää tarkasteltaisiin kokonaisuutena eikä siviilipalvelusta yksinään. Kannatamme myös kutsuntojen ulottamista kaikkia määrätyn ikäluokan henkilöitä koskeviksi sukupuolesta riippumatta.

Timperi Minja
Nuorisoala ry